

Aprob,

Avocatul Poporului,

Renate Weber

Raport

privind vizita efectuată la Penitenciarul Craiova, Secția exterioară Ișalnița

Sumar:

Prezentul Raport, întocmit ca urmare a vizitei anunțate la Penitenciarul Craiova, Secția exterioară Ișalnița, este structurat pe trei capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei
2. Constatările rezultate din vizita efectuată
3. Recomandări

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În conformitate cu art. 35 lit. a) și art. 39 alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, coroborat cu art. 19 lit. a) din Protocolul Opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante, și cu dispozițiile Ordinului Avocatului Poporului nr. 134/2019, la data de 4 iunie 2020 a fost programată efectuarea unei vizite la Penitenciarul Craiova, Secția exterioară Ișalnița, având ca obiective consolidarea protecției persoanelor private de libertate împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante, verificarea măsurilor luate pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei COVID-19, verificarea implementării recomandărilor formulate de Avocatul Poporului la vizita anterioară, precum și alte aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție.

În dimineața zilei de 04.06.2020, conducerea Penitenciarului Craiova a informat telefonic reprezentanții Centrului Zonal Craiova cu privire la confirmarea unui caz de infectare cu virusul COVID – 19 la un membru al personalului din Penitenciarul Craiova. Având în vedere acest aspect, deplasarea la Penitenciarul Craiova – Secția Exterioară Ișalnița nu a putut fi efectuată, urmând ca Raportul de vizită să fie întocmit în urma analizării documentelor transmise de conducerea unității penitenciare, interviuării on-line și completării unor chestionare de către persoanele private de libertate și personalul unității, în ziua de 15.06.2020, dată stabilită de comun acord.

La verificarea documentelor transmise, a chestionarelor completate și la audierile efectuate au participat reprezentanții instituției Avocatul Poporului, _____, jurist, _____, psiholog, _____, medic, consilieri în cadrul Centrului Zonal Craiova, Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, și _____, reprezentant al Organizației pentru Apărarea Drepturilor Omului-Filiala Regională Craiova.

Din documentele transmise echipei de vizită a rezultat că la Penitenciarul Craiova doi membri ai personalului, lucrători în cadrul sectorului logistică, au fost testați pozitiv la virusul SARS-CoV-2 în luna iunie 2020. Cei doi au fost internați într-un spital de profil pentru a urma tratamentul de specialitate. În Penitenciarul Craiova a fost efectuată o anchetă epidemiologică

sub coordonarea Direcției de Sănătate Publică Dolj, stabilindu-se modalitatea de testare și izolare medicală a celorlalți angajați contacti direcți și indirecti cu lucrătorii depistați pozitiv.

Nu au fost înregistrate cazuri de infectare cu virusul SARS-CoV-2 la persoanele private de libertate, în urma testărilor efectuate în Penitenciarul Craiova.

În data de 15.06.2020 am intervievat atât persoanele private de libertate, cât și persoanele angajate din cadrul Secției exterioare Ișalnița. În aceeași zi au fost transmise membrilor echipei de vizită documentele privind măsurile întreprinse pentru: prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, aplicarea sancțiunilor disciplinare, asigurarea dreptului de petiționare, a dreptului la corespondență și a dreptului la comunicări on-line, la asistență medicală, la asistență psihologică, verificarea implementării recomandărilor de la vizita anterioară, precum și alte aspecte cu relevanță pentru activitatea Mecanismului Național de Prevenire a Torturii în locurile de detenție, din cadrul Secției exterioare Ișalnița, unde sunt cazate numai persoane private de libertate femei.

2. Constatările rezultate din studierea documentelor și din interviurile on-line cu persoanele private de libertate și personalul penitenciarului

a) referitor la măsurile dispuse la nivelul Secției exterioare Ișalnița, cu privire la perioada pandemiei COVID-19

În scopul implementării măsurilor de prevenție a îmbolnăvirii și răspândirii infecției cu SARS-CoV-2, transmise de către Administrația Națională a Penitenciarelor, la nivelul Penitenciarului Craiova au fost întocmite Planuri de măsuri adaptate activităților specifice derulate la nivel local, măsuri aplicate și în cadrul Secției exterioare Ișalnița, în perioada martie-iunie 2020, constând în:

- distribuirea echipamentelor de protecție individuală persoanelor private de libertate și personalului, consemnarea în registrul special întocmit și dotarea cu dispensere și dezinfectanți cu acțiune virucidă a tuturor spațiilor destinate accesului în secție;
- dezinfectarea zilnică a spațiilor de cazare și a tuturor spațiilor comune, a veselei folosite la servirea hranei, a cazarmamentului persoanelor private de libertate și a spațiilor de plimbare, după fiecare serie în parte;

- informarea și prelucrarea măsurilor de desfășurare a activităților cu întreg efectivul de deținuți și personalul secției;
- întocmirea și verificarea programului de plimbare aferent fiecărui pavilion de deținere și regim de executare în parte, conform prevederilor legale, cu respectarea separațiunii pe camere, astfel încât să poată fi respectate măsurile de distanțare;
- întocmirea graficului privind intrarea personalului de serviciu pe compartimente și numai cu portul echipamentului individual de protecție;
- efectuarea triajului epidemiologic (monitorizarea temperaturii corporale și chestionarea anamnestică) atât la intrarea, cât și la ieșirea din serviciu;
- distribuirea zilnică de echipamente de protecție individuală agenților supraveghetori, personalului din postul de control și celor din posturile de patrulare;
- instruirea personalului și a persoanelor private de libertate cu privire la obligațiile ce decurg, a măsurilor necesare pentru prevenirea răspândirii virusului COVID-19, verificând zilnic modul în care este folosit echipamentul individual de protecție (mască, mănuși, vizieră, halat);
- monitorizarea stării fizice și psihice a agenților supraveghetori, la intrarea în serviciu, de către șeful secției;
- consemnarea în registre a tuturor persoanelor care au acces în secția de deținere, astfel încât să poată fi asigurată la nevoie reconstituirea facilă a traseului epidemiologic;
- planificarea în serii la vizită, pe regimuri de executare, astfel încât la fiecare serie de vizită să se regăsească deținuți din cadrul aceluiași pavilion, respectând separațiunea pe camere. Se permitea accesul a maxim 3 aparținători, cu păstrarea distanțării sociale de minim 2 m între grupuri;
- efectuarea triajului epidemiologic, cu monitorizarea temperaturii corporale și chestionarea anamnestică a vizitatorilor;
- dezinfectarea spațiilor destinate desfășurării vizitelor și comunicărilor on-line, după fiecare serie de vizitatori, și consemnarea în registrul întocmit;

- informarea deținutelor și a vizitatorilor cu privire la măsurile ce trebuie respectate pe perioada acordării dreptului la vizită și la pachet/comunicări on-line;
- întocmirea unui program pentru achiziționarea de bunuri și produse alimentare, de către persoanele private de libertate de la punctul comercial existent în cadrul secției exterioare, aprobat de conducerea penitenciarului, conform legislației în vigoare;
- instalarea a două stații informatice, astfel încât fiecare persoană privată de libertate să beneficieze lunar de minim 4 comunicări on-line, în scopul menținerii unor măsuri cât mai stricte pe linia prevenirii răspândirii virusului, evitându-se deplasarea deținutelor la sediul Penitenciarului Craiova pentru a putea beneficia de acest drept;
- tronsonarea pavilionului B din cadrul Secției exterioare Ișalnița, astfel încât să existe posibilitatea cazării separate a deținutelor nou depuse, care se aflau în carantină medicală, precum și a celor care necesitau izolare medicală;
- stabilirea de trasee de deplasare separate pentru deținutele cazate în această zonă, pentru efectuarea plimbării zilnice sau alte situații care vizau respectarea anumitor drepturi;
- colectarea echipamentelor de protecție folosite de către personal și deținute în recipiente special destinate și ridicarea acestora separat;
- implicarea persoanelor private de libertate în demersuri de reintegrare socială (educaționale, psihologice, sociale, moral-religioase), prin includerea la activități a deținutelor din aceeași cameră de deținere, acestea desfășurându-se cu respectarea distanței de minim 2 m între participante și cu purtarea echipamentului individual de protecție;
- modificarea programului de lucru al personalului, începând din data de 16 martie, în două ture, pentru respectarea distanțării sociale, în conformitate cu cerințele impuse;
- menținerea ventilației naturale prin aerisire și respectarea distanțării sociale în spațiile în care se desfășurau activitățile de grup. După fiecare activitate se realiza dezinfectarea spațiilor, se respecta pauza de cel puțin 15 minute între activități, se consemna în registrul întocmit în cadrul secției.

În perioada de referință, activitățile s-au desfășurat în serii cu număr redus de participante, limitându-se gruparea deținuților din mai multe camere la aceeași activitate, fiind respectate cerințele minime pentru exerciții fizice zilnic în aer liber.

Deși în Penitenciarul Craiova au existat două cazuri confirmate pozitiv COVID-19, la Secția exterioară Ișalnița nu au existat infectări sau cazuri suspecte de infectare la persoanele private de libertate sau la personalul secției.

Echipa de vizită a constatat că pe perioada pandemiei, la Secția exterioară Ișalnița au fost întreprinse măsurile corespunzătoare pentru prevenirea și limitarea răspândirii infecției SARS-CoV-2 și pentru combaterea efectelor pandemiei COVID-19. A existat o bună colaborare între conducerea Penitenciarului Craiova și personalul Secției exterioare Ișalnița. Au fost acordate la timp materialele de igienă personală și colectivă, atât persoanelor private de libertate, cât și personalului penitenciarului. Nu au fost impuse restricții severe asupra mișcării persoanelor private de libertate și a existat transparență în comunicarea cu privire la măsurile întreprinse pentru combaterea pandemiei actuale.

Deținuții și personalul au fost informați corespunzător privind toate măsurile luate, durata lor și motivele acestora.

b) capacitatea de cazare și personalul secției

Secția exterioară Ișalnița are o capacitate legală de **66 de locuri, Secția E9.A cu 42 de locuri și Secția E9.B cu 24 de locuri. La data vizitei erau custodiate 46 de persoane private de libertate în Secția E9.A (21 - regim semideschis și 25 – regim deschis), iar în Secția E9.B erau 11 persoane private de libertate – regim închis, una - regim semideschis, iar două erau nerepartizate într-un regim de executare a pedepsei.**

Repartizarea deținuților în camere se realiza conform regimului de executare, vârstei și gradului de risc pentru siguranța locului de deținere; nu erau custodiate persoane private de libertate vulnerabile, din categoria vârstnice sau persoane cu dizabilități.

La data vizitei erau instalate 78 de paturi față de capacitatea legală de 66 de paturi, gradul de ocupare al Secției E9.A fiind de 118%, constatându-se supraaglomerare, nefiind respectate prevederile art. 1, alin. (3) din Anexa la Ordinul Ministerului Justiției nr.

2772/C/2017 - aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate.

Activitatea Secției exterioare Ișalnița era asigurată de 22 de persoane, angajate ale Administrației Naționale a Penitenciarelor, **posturile prevăzute în organigramă fiind de 28, ceea ce corespunde unui procent de încadrare de 78,6%, existând 6 posturi vacante (1 șef secție, 2 agenți pază perimetru, 1 agent supraveghere, 2 agenți însoțire).**

c) verificarea modului de aplicare a sancțiunilor disciplinare persoanelor private de libertate

În Secția exterioară Ișalnița nu au fost înregistrate incidente deosebite în perioada pandemiei și nici nu au fost înregistrate măsuri disciplinare aplicate deținuților custodiate, pe parcursul anului 2020.

d) măsuri pentru asigurarea dreptului de petiționare, a dreptului la corespondență și a dreptului la comunicări on-line

În perioada instituirii stării de urgență și ulterior a stării de alertă pe teritoriul României, persoanele private de libertate au beneficiat de 598 de convorbiri on-line cu membrii familiilor și aparținătorii.

Pe parcursul anului 2020 nu au existat solicitări din partea deținuților custodiate cu privire la obținerea materialelor necesare asigurării dreptului la petiționare și corespondență, conform prevederilor legale în vigoare.

Începând cu luna ianuarie a anului în curs au fost acordate deținuților un număr de 107 audiențe la șeful de secție și 9 audiențe la directorul unității, și nu au existat solicitări pentru audiențe nesoluționate.

În ceea ce privește plângerile formulate de persoanele private de libertate către diverse autorități sau instituții, am constatat că în perioada ianuarie-iunie 2020 au fost înregistrate și soluționate două petiții ale unei deținute, care a sesizat Ministerului Justiției nemulțumiri referitoare la condițiile de detenție și la transferul în altă unitate penitenciară, mai aproape de domiciliu de reședință. Conducerea secției a prezentat documentele privind modul de soluționare a sesizărilor, din care a rezultat că au fost efectuate verificări și nu s-au constatat încălcări ale drepturilor legale în vigoare. Răspunsurile la plângerile formulate au fost înaintate Administrației

Naționale a Penitenciarelor și deținutei, sub semnătură. La data vizitei, petenta era transferată într-o altă unitate penitenciară.

e) acordarea asistenței medicale, tratament și îngrijiri

În cadrul Secției exterioare Ișalnița **nu exista amenajat un cabinet medical**, consultațiile medicale pentru persoanele private de libertate fiind acordate la cabinetul medical al Penitenciarului Craiova. La vizita efectuată în anul 2018 de către reprezentanții instituției Avocatul Poporului, Centrul Zonal Craiova, s-a recomandat conducerii Penitenciarului Craiova, *„analizarea posibilității de amenajare și dotare a unui cabinet medical la Secția exterioară Ișalnița, unde să fie acordate servicii medicale persoanelor custodiate în această secție și delegarea personalului medical după un program stabilit de conducerea unității”*.

În răspunsul adresat instituției Avocatul Poporului, conducerea a transmis că există un Program de investiții finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021, care include construirea unui pavilion nou de detenție la Secția exterioară Ișalnița, în cadrul căruia vor fi amenajate un cabinet medical și o infirmerie. Până la data vizitei prezente aceste demersuri nu au fost concretizate.

De asemenea, la data vizitei Secția exterioară Ișalnița nu deținea Autorizație Sanitară de Funcționare. În răspunsul adresat instituției Avocatul Poporului la recomandarea formulată la vizita anterioară *„efectuarea demersurilor necesare în vederea obținerii Autorizației Sanitare de Funcționare la Secția exterioară Ișalnița”*, conducerea Penitenciarului Craiova a precizat că urmează a fi întreprinse demersuri specifice în scopul obținerii acesteia, în funcție de realizarea obiectivului de investiții descris anterior.

Personalul medical încadrat la Penitenciarul Craiova era reprezentat de medicul șef, 3 medici cu specialitatea medicină generală, un medic psihiatru, 6 asistenți medicali generaliști, un asistent de farmacie și un asistent igienă. Menționăm faptul că 2 medici generaliști erau detașați la alte unități penitenciare.

Conform documentelor transmise, în statul de funcții al Penitenciarului Craiova **existau 7 posturi vacante de personal medical (2 medici generaliști, un medic dentist, un asistent medical generalist, un asistent de farmacie, un asistent de stomatologie și un tehnician dentar).**

Personalul medical acorda consultații medicale deținuților custodiate la Secția exterioară Ișalnița conform unui program stabilit, o zi pe săptămână, sau ori de câte ori era necesar.

Transportul persoanelor private de libertate la cabinetul medical era efectuat cu autospecialele unității.

În perioada stării de urgență și a stării de alertă, consultațiile care nu au reprezentat o urgență medicală au fost asigurate printr-un sistem de telemedicină ori de câte ori a fost necesar.

Echipa de vizită a desfășurat interviuri online, utilizând platforma Skype, cu o parte din persoanele private de libertate care și-au exprimat acordul. Din aceste interviuri a rezultat că deținutele au fost mulțumite de asistența medicală primită, **dar au precizat că ar fi necesară amenajarea unui cabinet medical la Secția exterioară Ișalnița, pentru a facilita și îmbunătăți accesul la servicii medicale al persoanelor custodiate.** Acestea au mai precizat că au fost luate măsurile necesare în vederea prevenirii îmbolnăvirilor cu virusul COVID-19, fiind efectuată dezinfecție cu substanțe pe bază de clor de mai multe ori pe zi, atât în camerele de deținere, cât și în spațiile comune, și au fost informate cu privire la modalitățile de transmitere a virusului COVID-19. Persoanelor private de libertate le-au fost puse la dispoziție materiale individuale de protecție (măști, mănuși, viziere) în situațiile care au necesitat deplasarea în afara unității penitenciare (instanță, spital, cabinet medical etc.).

Echipa de vizită a solicitat conducerii Secției exterioare Ișalnița transmiterea documentelor medicale ale persoanelor private de libertate care și-au exprimat acordul în acest sens. În urma verificării s-a constatat că fișele medicale erau întocmite și completate în mod corect, consultațiile medicale fiind consemnate în mod cronologic, deținutele au beneficiat de consultații medicale de specialitate și tratament adecvat la recomandarea personalului medical.

Au fost verificate cererile persoanelor private de libertate referitoare la solicitarea de achiziționare a unor medicamente din fonduri proprii și s-a constatat că acestea au fost rezolvate în mod favorabil de către conducerea penitenciarului, cu avizul personalului medical.

f) asigurarea dreptului la asistență psihologică

În cadrul secției exterioare Ișalnița, activitatea de asistență psihosocială era asigurată de către un psiholog și un asistent asocial.

Psihologul deținea atestat de liberă practică eliberat de către Colegiul Psihologilor din România în următoarele specialități: psihologie aplicată în domeniul securității naționale (treapta de specializare: psiholog practicant autonom) și psihologie clinică (treapta de specializare: psiholog practicant autonom). A participat periodic la cursuri de pregătire profesională, creditate de către Colegiul Psihologilor din România: cursul „*Teste, metode și tehnici utilizate în psihologia clinică pentru evaluarea persoanelor cu dizabilități (nevoi speciale) – Demența și tulburarea organică de personalitate*” (Asociația Institutul de Psihologie aplicată în domeniul Sănătății Mintale), 09.02.2019 (10 credite), cursul „*Norme și reguli de bune practici în activitatea de organizare, desfășurare și finalizare a intervențiilor psihologice în domeniul securității naționale*” (Asociația de Psihologie Ocupațională), 2-3.02.2019 (10 credite), cursul „*Actualități în evaluarea clinică psihologică a tulburărilor de personalitate în conformitate cu criteriile DSM-V și ICD-11*” (Asociația Institutul de Psihologie aplicată în domeniul Sănătății Mintale), 16.02.2020 (10 credite).

Secția exterioară Ișalnița era împărțită în două secții: secția pentru regim deschis și semideschis și secția de regim închis. În incinta secțiilor era amenajată câte o sală de activități, cu următoarele dotări tehnice: mese, scaune, TV. La secția de regim deschis și semideschis se utiliza și biroul supraveghetoriei și al șefului de secție pentru activitățile individuale. La secția de regim închis era amenajat un cabinet pentru activitățile individuale desfășurate de psiholog sau asistent social, acesta fiind dotat cu 2 birouri, scaune, calculator, imprimantă, fișet metalic și TV.

În perioada 01.01.2020 – 15.06.2020 au fost evaluate psihologic 65 persoane private de libertate (36 evaluări psihologice pe parcurs și 29 evaluări finale) și 67 de persoane au fost evaluate social (38 evaluări sociale pe parcurs și 29 evaluări finale) – dintre acestea, în perioada 15.03.2020-15.06.2020, au fost evaluate, din punct de vedere psihologic și social: pe parcurs - 15 persoane și final -13 persoane.

În perioada 01.01.2020-15.06.2020, la Secția exterioară Ișalnița au fost desfășurate următoarele programe de asistență psihologică și socială:

- *Program de asistență psihologică specifică „Relații conjugale și familiale”* (început la data 27.01.2020 - în derulare) – au fost incluse 13 femei;

- *Program de pregătire pentru liberare* (început la data 28.01.2020 – în derulare) – au fost incluse 10 femei;

- *Program de dezvoltare a abilităților decizionale în situații de risc infracțional* (început la data 13.02.2020) – au fost incluse 10 femei.

În concluzie, 33 persoane private de libertate au fost incluse în programe de asistență psihologică și socială.

În perioada stării de urgență s-au dispus măsuri de reorganizare a activităților de reintegrare socială, astfel:

- s-au suspendat programele (cu excepția INSTAD-ului) și s-au derulat doar activități individuale de evaluare sau consiliere la nevoie, slujbe religioase și activități la nivelul camerelor de deținere;

- s-a redus timpul de activități directe cu deținuții;

- s-au suspendat activitățile cu colaboratorii sau cele desfășurate în exteriorul unității;

- s-a monitorizat starea de spirit a deținuților vulnerabili.

În perioada stării de alertă s-a dispus organizarea activităților de reintegrare socială astfel:

- derularea activităților individuale de evaluare și consiliere cu luarea unor măsuri de prevenție: utilizarea permanentă a echipamentului de protecție (măști, mănuși) de către personalul de reintegrare socială;

- organizarea slujbelor religioase conform recomandărilor Bisericii Ortodoxe Române, menținerea suspendării activității cultelor religioase;

- desfășurarea unor activități de grup cu maxim 3 persoane cazate în aceeași cameră, cu dezinfecția spațiului înainte și după fiecare grup.

Atât în perioada stării de urgență, cât și în timpul stării de alertă, persoanele private de libertate au fost încurajate să mențină legătura cu mediul de suport prin corespondență, telefon și comunicare on-line.

În perioada 01.01.2020-15.06.2020 au fost desfășurate 4 ședințe de consiliere psihologică cu un număr de 3 persoane private de libertate (2 persoane fiind consiliate în perioada 15.03-15.06.2020) și 72 ședințe de consiliere pe probleme sociale cu un număr de 50 persoane private de libertate (28 persoane fiind consiliate în perioada 15.03-15.06.2020).

În perioada ianuarie-iunie 2020, psihologul a desfășurat 9 convorbiri individuale cu femeile private de libertate, la solicitarea acestora (5 convorbiri fiind în perioada 15.03-15.06), iar asistentul social a desfășurat 145 convorbiri individuale de informare (67 convorbiri dintre acestea fiind în perioada 15.03-15.06.2020).

În perioada 15.03-15.06.2020 nu au fost înregistrate refuzuri de hrană, autoagresiuni, tentative de suicid sau evenimente negative la Secția exterioară Ișalnița.

În cadrul interviurilor avute cu persoanele private de libertate, acestea au susținut că nu au întâmpinat dificultăți când au dorit să discute cu psihologul, au transmis supraveghetorului cererea lor, și psihologul a venit în scurt timp să stea de vorbă cu ele. S-au declarat mulțumite de condițiile din această secție.

g) concluzii după interviurile cu persoanele private de libertate/personalul secției și după completarea chestionarelor

Persoanele private de libertate și persoanele angajate care au participat la interviuri și la completarea chestionarelor au fost alese aleatoriu, de către membrii echipei de vizită, după consultarea tabelului cu deținutele prezente în secție la data de 15.06.2020 și a tabelului cu personalul de serviciu. La alegerea persoanelor private de libertate pentru participarea la interviuri și completarea chestionarelor s-a avut în vedere regimul de executare, vârsta, starea de sănătate a acestora etc. Toate persoanele selectate și-au manifestat dorința de a participa la interviuri și de a completa chestionarele întocmite de reprezentanții instituției Avocatul Poporului. Realizarea interviurilor s-a făcut cu respectarea regulilor și regulamentelor interne din penitenciar, iar chestionarele anonime au vizat 4 aspecte (asistența juridică, asistența medicală, asistența socială și psihologică).

În cadrul interviurilor cu persoanele private de libertate au fost abordate mai multe subiecte, cu titlu de exemplu: modul în care le-au fost respectate drepturile pe perioada stării de urgență și a stării de alertă, respectarea normelor de igienă, calitatea hranei, sancțiuni disciplinare aplicate, sesizările și reclamațiile întocmite, relația cu personalul penitenciarului, cazuri de rele tratamente/tortură, violență, auto și heteroagresivitate, acces la consiliere psihologică și includerea în programe de specialitate, promptitudine în primirea serviciilor de psihologie, confidențialitate, bariere, activități extra (recreative, culturale, sportive, timp pentru plimbare), contactul cu familia, alte nevoi identificate.

Atât din interviurile efectuate, cât și din cele consemnate în chestionare a rezultat că persoanele private de libertate s-au declarat mulțumite de modul în care au fost tratate pe perioada pandemiei, de condițiile de detenție, de calitatea și cantitatea hranei primite și de modul în care le-au fost respectate drepturile.

S-au declarat mulțumite, în mod special de modul în care au fost acordate convorbirile on-line în ultimele trei luni.

O persoană privată de libertate a menționat că ar fi necesar ca în cadrul secției să se desfășoare diverse cursuri de calificare la muncă. Din discuțiile purtate cu conducerea secției a rezultat că deținutele aveau posibilitatea să participe la un singur curs de calificare.

Echipele de vizită consideră necesar ca administrația locului de deținere să întreprindă demersurile necesare pentru identificarea posibilităților de a organiza mai multe cursuri de inițiere, calificare, recalificare, perfecționare și specializare a deținuților, în conformitate cu prevederile art. 193, alin. (1) și alin. (4) din Hotărârea de Guvern nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013: *„În penitenciar se pot organiza cursuri de inițiere, calificare, recalificare, perfecționare și specializare a deținuților în diferite meserii, în funcție de opțiunile și de aptitudinile acestora; „În contractele de folosire la muncă a deținuților pot fi prevăzute clauze prin care operatorii economici să desfășoare sau să susțină material cursuri de formare profesională și de atestare pe meserii a acestora”.*

De asemenea, trebuie avute în vedere și Normele Comitetului European pentru Prevenirea Torturii (CPT), care menționează la Regula 47 (extras din cel de-al 2-lea Raport general, pagina 18) că *„un program de activități satisfăcător (muncă, educație, sport etc.) are o importanță crucială pentru bunăstarea deținuților”.*

Echipele de vizită a constatat că starea de spirit a persoanelor private de libertate a fost monitorizată corespunzător până la data vizitei, neînregistrându-se incidente deosebite. În acest sens a fost intensificată activitatea de audiență acordată deținuților de către șeful secției și personalul cu funcții de conducere din Penitenciarul Craiova. Au fost identificate metode alternative compensatorii pentru respectarea drepturilor acestora (instalarea de stații informatice pentru convorbirile on-line cu familiile și persoanele din mediul de suport; asigurarea dreptului

la plimbare zilnică, prevăzut de legislație, cu asigurarea separațiunii pe camere, în scopul respectării măsurilor de distanțare socială; monitorizarea modului de funcționare și aprovizionare a punctului comercial din incinta secției, în scopul asigurării, în condiții optime, a dreptului de a cumpăra bunuri etc).

Nu au fost deficiențe în asigurarea aprovizionării cu substanțe dezinfectante și echipamente de protecție. Au fost dispuse suficiente măsuri la nivelul unității penitenciare pe perioada pandemiei de COVID-19 (instruire personal, măsuri pentru protecția personalului, informări personal și persoane private de libertate, triaj, camere de izolare nou depuși, circuite separate, măsuri pentru reducerea supraaglomerării, menținerea distanțării fizice, măsuri cu privire la activitățile în penitenciar (lucrative, educative), cât și în afara acestuia etc.).

În timpul vizitei a fost verificat și modul în care au fost implementate recomandările de la vizita anterioară.

În continuare, prezentăm Recomandările transmise conducerii Penitenciarului Craiova Secția exterioară Ișalnița și modul de implementare a recomandărilor formulate:

1. Echipa de vizită a recomandat conducerii Penitenciarului Craiova - Secția exterioară Ișalnița, în urma vizitei anterioare: ● gestionarea supraaglomerării constatate în unele camere de detenție, unde persoanelor private de libertate le revenea un spațiu mai mic 4 m²/persoană;

Echipa de vizită a constatat că de la vizita anterioară au fost luate câteva măsuri privind gestionarea supraaglomerării, în sensul că la prezenta vizită gradul de ocupare al Secției E9.A a scăzut de la 138,1% la 118%, dar insuficiente pentru soluționarea deficienței constatate la vizita anterioară.

Recomandare neimplementată.

2. Echipa de vizită a recomandat conducerii Penitenciarului Craiova - Secția exterioară Ișalnița: ● efectuarea demersurilor pentru încadrarea personalului pe funcțiile vacante;

Am constatat că la data prezentei vizite existau 6 posturi vacante, fapt pentru care se justifică continuarea demersurilor pentru încadrarea personalului pe posturile vacante.

Recomandare neimplementată.

3. *Echipa de vizită a recomandat conducerii Penitenciarului Craiova - Secția exterioară Ișalnița, în urma vizitei anterioare:* ● analizarea posibilității de amenajare și dotare a unui cabinet medical la Secția exterioară Ișalnița, unde să fie acordate servicii medicale persoanelor custodiate în această secție și delegarea personalului medical după un program stabilit de conducerea unității;

Am constatat că la data vizitei nu exista amenajat un cabinet medical la Secția exterioară Ișalnița.

Recomandare neimplementată.

4. *Echipa de vizită a recomandat conducerii Penitenciarului Craiova - Secția exterioară Ișalnița:* ● efectuarea demersurilor necesare în vederea obținerii Autorizației Sanitare de Funcționare a Secției exterioare Ișalnița.

Am constatat că la data vizitei secția nu deținea Autorizație Sanitară de Funcționare.

Recomandare neimplementată.

5. *Echipa de vizită a recomandat conducerii Penitenciarului Craiova - Secția exterioară Ișalnița:* ● asigurarea măsurilor necesare și instruirea persoanelor private de libertate implicate în activități lucrative, astfel încât să fie evitată producerea unor accidente nedorite.

Echipa de vizită a constatat că ctivitatea de instruire în domeniul securității și sănătății în muncă a persoanelor private de libertate se efectua în conformitate cu Legea 319/2006 privind Securitatea și Sănătatea în muncă, H.G. nr. 1425/2006 (Norme metodologice de aplicare a legii 319/2006) și a Instrucțiunilor privind organizarea și desfășurarea activității de securitate și sănătate în muncă în unitățile sistemului administrației penitenciare nr. 530/2008 publicate în Monitorul Oficial al României nr. 850/17.12.2008.

Au fost interviewate mai multe persoane private de libertate care desfășurau activități lucrative în spațiile din interiorul și exteriorul locului de deținere. Acestea au confirmat faptul că instruirea periodică se efectua de către conducătorul locului de muncă.

Recomandare implementată.

Având în vedere aspectele constatate, în temeiul art. 43 alin. (1) și art. 47 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, **Avocatul Poporului**

RECOMANDĂ

conducerii Penitenciarului Craiova, Secția exterioară Ișalnița, să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

- gestionarea supraaglomerării constatate în conformitate cu prevederile art. 1, alin. (3) din Anexa la Ordinul Ministerului Justiției nr. 2772/C/2017 - aprobarea Normelor minime obligatorii privind condițiile de cazare a persoanelor private de libertate;
- continuarea demersurilor necesare pentru încadrarea personalului pe funcțiile vacante;
- identificarea posibilităților de a organiza mai multe cursuri de inițiere, calificare, recalificare, perfecționare și specializare a deținuților, în conformitate cu prevederile legale;
- continuarea demersurilor în vederea amenajării unui cabinet medical la Secția exterioară Ișalnița, unde să fie acordate servicii medicale persoanelor custodiate în această secție și delegarea personalului medical după un program stabilit de conducerea unității;
- continuarea demersurilor necesare în vederea obținerii Autorizației Sanitare de Funcționare a Secției exterioare Ișalnița.

Craiova: 6 iulie 2020